

GAZETA ROLNICZA

Wychodzi 1 raz w tygodniu: w piątki.

Odbitka „Śląskiej Gazety Ludowej“).

Prenumerata:

W kraju rocznie 10 zł, półrocznie 5 zł,
kwartalnie 2'50 zł, numer pojedynczy 20 gr

Wydawca: Śląskie Tow. Wydawnicze w Cieszynie.

Nr. Konta w P. K. O. w Katowicach 306.901.
Redakcja i Administracja: Cieszyn, Konwikłowa 8. Telefon 214.

Cena ogłoszeń:

Wiersz garmondowy 90 gr, przy wielo-
razowym umieszczeniu zniżka.

Numer 1.

W Cieszynie, dnia 1 stycznia 1932.

Rocznik III

Wszystkim naszym Czytelnikom życzymy szczęśliwego Nowego Roku! Oby te ciężkie czasy rychło minęły, a rok następny przyniósł nam ukojenie, możliwość normalnego rozwoju gospodarczego i panowanie prawa.

DO NASZYCH CZYTELNIKÓW!

Do numeru niniejszego załączamy blankiety czekowe i prosimy o złożenie prenumeraty bodaj za I kwartał 1932.

Do naszych Czytelników słów kilka z okazji Nowego Roku.

Dawno nie przeżywaliśmy tak ciężkich dni, jak obecnie. Położenie gospodarcze zaostrza się do tego stopnia, że wszyscy się pytamy, dokąd nas pcha nieubłagany los, kiedyż wreszcie nastaną czasy możliwego życia dla tych, którzy pracować chcą. W związku z tem zaostrza się w całym państwie sytuacja wewnętrzna i znika pewność jutra dla przeciętnego obywatela. Proces brzeski odsonił gruntownie tajniki obecnego systemu rządów i społeczeństwo z każdym dniem coraz bardziej traci wiarę w tych, którzy od 6 lat rządzą państwem, a którzy przyrzekali naprawienie życia na nairozmaitszych jego odcinkach. Niczego nie dokonali. W tem położeniu ludzie popadają w pesymizm, znika wszelka chęć do pracy, wszystko coraz bardziej się chwieje, przeciętna jednostka czuje pod sobą grzązki grunt, na którym niczego zbudować nie można. Nie trzeba zaznaczać, że to położenie gospodarcze i ten brak wiary szerokich mas w niemałym stopniu odbijają się także na prasie ludowej. Wobec niemożności zdobycia grosza, niejeden, choć z żalem, pozbywa się pisma ludowego, jedynego głosu niezależnego, który go w tych czasach powszechnego służalstwa i tchórzostwa jeszcze dochodził i przynosił mu prawdę, oświetlając mu bieżące życie możliwie przedmiotowo. Gazeta jest dziś potrzebą życia, podobnie jak chleb. Wprawdzie można ją otrzymać także bezpłatnie, jeżeli chodzi o dzienniki sanacyjne, bo otwiera się danym organom prasowym bogate źródła pieniężne i pisma te nie są skazane na opędzanie kosztów druku z prenumeraty. Dzienniki niezależne muszą staczać walkę o byt o własnych siłach, ale też nikt ich nie krępuje i mogą czytelnikowi przynosić bezwzględna prawdę.

W tych ciężkich czasach apelujemy do naszych Czytelników i prosimy ich usilnie o dalsze poparcie. Rok ubiegły był ciężki, lecz jednak potrafiliśmy utrzymać pismo z prenumeraty i żywym nadzieję, że P. T. Czytelnicy w roku przyszłym pismu naszemu także przyjdą z pomocą. Jak dotąd, będziemy oświetlać rozwój stosunków w państwie krytycznie, gdyż nie widzimy możliwości chwalić tego, co na chwałę nie zasługuje, a lud lepiej na tem wyjdzie, jeżeli mu przedstawimy bezwzględną prawdę. Szanownych korespondentów prosimy o łaskawe zasilanie pisma w dalszym ciągu wiadomościami z całego kraju, by pismo było wyrazem tego, co życie nasze niesie. Wierzmy mocno, że musi nadejść chwila, kiedy życie wróci do równowagi, gdy będzie można spokojnie oddać się pracy nad rozwojem społeczeństwa w myśl ideałów, które ożywiają danego obywatela. Wierzmy, że zniknie ten monopol jednej partji, która wszystkich do wspólnej przagnie zapędzić obory. Do czasu tej zmiany trzeba nam przetrwać. Żyjemy nadzieję, że Czytelnicy nasi, którzy w złych i dobrych czasach przy nas wytrwali, także w tej sytuacji nas nie opuszczą i zrobią wszystko, co w ich siłach, by pismu naszemu do pomocy do przetrwania tego okresu i do wytrwania przy ideowym sztandarze ludowym.

Redakcja.

Katastrofa w Bibliotece Watykańskiej.

We wtorek 22 XII, wieczorem wydarzyła się w Cita de Vaticano wielka katastrofa, a mianowicie z niewiadomych dotąd przyczyn zawalił się dach w północnym skrzydle Biblioteki Watykańskiej. W skrzydle tem przeprowadzano właśnie pewne roboty instalacyjne i reparacyjne, a w momencie katastrofy przebywało tam jeszcze kilkunastu robotników, którzy znaleźli się pod gruzami zawalonego dachu. Zniszczeniu uległo około 15.000 tomów bardzo cennego zbioru bibliotecznego. Z pod gruzów zawalonego dachu wydobyto trzy osoby zabite.

Proces brzeski.

Przemówienia adwokatów Honigwilla i Nagórskiego.

W czterdziestym drugim dniu rozpraw sądowych przemawiali adwokaci Honigwill, obrońca oskarżonego Liebermana, i Nagórski, obrońca Barlickiego.

Na wstępie swego przemówienia adwokat Honigwill stwierdza, że nikt nie wierzy w to, że przygotowano zamach stanu. Następnie polemizuje z twierdzeniem prokuratora, jakoby u Piłsudskiego wobec Liebermana nie było zemsty. Charakteryzuje Piłsudskiego przekreślenie nazwiska Liebermana na „Laberman“ i uwaga o wirującym fraku. W dalszym ciągu obrońca wykazuje, iż Centrolew był organizacją do ujęcia akcji wyborczej.

Następnie przemawiał mecenas Nagórski.

Potrzeba partji politycznych.

„Powołując się na autorytety, mówca wykazuje konieczność istnienia partji w życiu politycznym. W dalszym ciągu wskazuje na niedorzeczność zarezerwowania wszystkich posad dla partji rządzącej. Jest to nieumiejętne naśladownictwo stosunków amerykańskich. Pomajowy system rządów spowodował porozumienie się stronnictw, co należy powitać jako zjawisko dodatnie, gdyż skonsolidowanie partji politycznych ułatwia organizację życia politycznego.

Czy istnieje w Polsce dyktatura?

Polemizując z prokuratorem mówca stwierdza, że w Polsce istnieje dyktatura Józefa Piłsudskiego, o czym szeroko mówi się zagranicą. Przechodząc do roli Prezydenta w Polsce mówca zaznacza, że w myśl konstytucji polskiej Prezydenta można złożyć z urzędu bez uciekania się do Trybunału Stanu. We Francji, mającej podobną konstytucję do naszej, można wyliczyć szereg wypadków takiego złożenia z urzędu prezydenta rzeczypospolitej.

Postowie mieli prawo odwołać się do narodu.

Zdaniem mówcy postowie mieli prawo odwołać się do narodu. Oni nie chcieli złamać konstytucji. Nie oni nawoływali Prezydenta do złamania konstytucji. Byli wówczas jeszcze ludzie, którzy ludzili się, że potrafią do poszanowania prawa doprowadzić samą siłą opinii publicznej.

Tragedja procesu.

Jeśli nas zmuszono do tego procesu — kończy adw. Nagórski — jeśli nas zmuszono do tego, ażeby rozdzielić na prawo i lewo milionowe rzesze Polaków, to musimy sobie powiedzieć: Jacy wszyscy jesteśmy mali wobec tego zagadnienia. To jest tragedją tego procesu. Nie może być sądu między dwiema ideologiami polskimi. To jest dynamizm, który rozsądza akt oskarżenia.

Adw. Nagórski wśród skupionej uwagi całej sali zakończył swe przemówienie, przytaczając wiersz J. Słowackiego pod tytułem „Do autora trzech psalmów“.

A ty zaraz — w ręku kord

W kosach przed nim cała wieś,

Duch ten — krzyczysz jest to rzeź —

Duch ten — to czerwony mord...
Więc się ból — bo duch się wdziera
Zewsząd i podważa wieże!

Przemówienia adwokatów Szterlinga i Szurleja.

Mecenas Szterling charakteryzuje w dłuższych wywodach walkę z sanacyjnym systemem rządów w Polsce. Prokurator cytował książkę Daszyńskiego o „szlachetnym“ Piłsudskim, ale zapomniał, że gdyby stan zdrowia Daszyńskiemu pozwolił stanąć przed Sadem, to jego świadectwo przewyższyłoby w bólu i żalu wszystkie zeznania dotąd składane. W Polsce wbrew prawu istnieje dyktatura. Piłsudski w jednym z wywiadów powiedział: „Jestem przeciwnikiem jakiegokolwiek rządów parlamentarnych.“ Członkami różnych gabinetów są jego przyjaciele. Dodajmy jeszcze słowa Piłsudskiego, że „nie dał pracować sejmom.“ Jest to chyba dostateczne dla ustalenia, jaki system rządów u nas panuje. Przechodząc do oskarżenia mówca stwierdza, że łatwiej dół wykopać w wodzie, aniżeli znaleźć fakty na poparcie oskarżenia. Mówca kończy apelem do sumienia sędziowskiego.

Następnie przemawia adwokat Szurlej, obrońca pła Wincentego Witosa.

Mówca zaznacza, że niema w Polsce rewolucji. Rozumiałbym, powiada, gdyby słowa prokuratora były poddyktowane strachem, bo rewolucjoniści, którzy zdobyli władzę, nigdy jej nie są pewni, ciągle obawiają się przeciwników i obmyślają nowe represje. W akcie oskarżenia jest jednak nieszczerłość, bo nie mogą oskarżyciele chyba wierzyć, aby chłop robił rewolucję przed żniwem. Jest to bezradność oskarżenia, które nie ma dowodów.

Tchnienie wieku XVII.

Lud polski niezalegalizował rewolucji, bo lud stoi na stanowisku moralności. Mówca przechodzi następnie zeznania świadków, stwierdzające łamanie prawa, wreszcie przypomina stosunek Piłsudskiego do Trybunału Stanu i oświadcza:

„Jest to echo XVII wieku, gdzie Sejm, Trybunał, wszystko było na końcu szabli. Wszystko to ma większe znaczenie dla chłopu niż dla innych warstw narodu. Jeżeli chłopu zabiera się prawo, to staje się bezsilny, i bezradny.

Omawiając gwałty, dokonane na ludziach tej miary co Dąbski, Stroński, Zdziechowski, Nowaczyński, generał Zagórski, mówca tak charakteryzuje nastroje społeczne na ws:

Wytworzyły się dwie kategorie chłopów, jedna zniechęciła się do wszystkiego, przestała być obywatelami, druga zamknęła się w nienawiści i będzie czekała. Ci są groźniejsi. Naśladowictwo gwałtów u góry przenosi się w zmniejszonej formie na ludność. U nas znika odwaga cywilna, szerzy się upodlenie. To zatrąwa atmosferę, której nie potrafi oczyścić całe pokolenie. Czy ten tylko może coś zrobić, kto nuci Pierwszą Brygadę?

Przechodząc do charakterystyki polskiej dyktatury, mówca zaznacza, że dyktatura ta nie rozwiązała ani kwestji ukraińskiej ani żydowskiej, ani sprawy mniejszości niemieckiej.

Duch Wschodu.

W obecnym systemie rządów mówca widzi ducha Wschodu, który nie zna abstrakcji, tylko przywiązany jest do ludzi. Walka toczy się o to, czy w Polsce panować ma duch Wschodu, czy duch Zachodu.

Tobie Polsko i tobie ludu polski służę.

Następnie mówca przechodzi do oskarżonego Witosa. Witos nie miał zamiaru mścić się na Piłsudskim, powiada mówca, raczej było odwrotnie. Walka toczy się o prawo. Ja nie bronie oskarżonego, my stoimy tylko na straży oskarżonych ze słabą bronią słów. To oni nas bronią przed spodleniem, bezprawiem, chaosem, za co należy się im od nas wdzięczność. Nie chcę przesądzać wyroku, lecz gdyby zapadł wyrok skazujący, to

albo lud przestanie wierzyć w niego, co byłoby bardzo złe, albo przestanie wierzyć w sprawiedliwość, co będzie jeszcze gorsze. Witos chce prawa i poszanowania godności społeczeństwa, a wiemy, że jakkolwiek będzie wyrok, wyjdzie z tej sali ze słowami: „nic to, bo Tobie Polsko, i tobie ludu polski służy!”

W dniu 22 grudnia przemawiali adwokaci **Urbanowicz i Benkiel**.

Mec. Urbanowicz powołując się na świadka b. marszałka Rataja, twierdzi, że w Centrolewie nie było dażeń rewolucyjnych. Akcja Centrolewu była **prowadzona pod hasłem obrony prawa i konstytucji**. Stanowisko oskarżonych, że rząd trwał przy władzy niezgodnie z konstytucją, jest słuszne, gdyż źródłem władzy w Polsce jest naród. Rząd nie wyciągnął konsekwencji z przewrotu majowego. Chociaż mógł konstytucję naprawić, to tego zaniechał. Powołując się na świadków, obrońca wykazuje, że rząd, sabotując prace Sejmu, starał się opóźnić położenie w kraju. **Cały system rządów był niezgodny z zasadami panującego prawa**. Stronnictwa są koniecznością. W stosunku do wodzów ludowych oskarżenie jest pozbawione wszelkich podstaw. Tu mowca przechodzi do nakreślenia historii ruchu ludowego. Miejscami obrońca wykazuje, że oskarżenie zawisło w próżni, gdyż wszelkie wystąpienia opozycji mówiły o **obaleniu systemu rządu, sprzecznego z zasadniczymi ustawami państwa**. Jeżeli prokurator ks. Panasia chciał załączyć jako dowód rzeczowy do sprawy, to jest to wyrazem kompletnego braku innych argumentów oskarżenia.

Walka z bezprawiem i gwałtami nie jest rewolucją. Mówca wspomina o stosunkach w Anglii, przeciwstawiając je temu morzu nienawiści i zemsty jaki reprezentuje Brześć. Z aktu oskarżenia wynika, że nawet największe zdolności i najumiejętniejszą pracą **nie potrafimy stworzyć konkretnego materiału z niczego**, nie można udowodnić zamachu stanu, gdzie go nie było.

Tocząca się sprawa wyszła poza mury sądu. **Echa jej znalazły się w umysłach milionów Polaków. Sądzi je dzisiaj cała społeczność polska. A wyrok wyda historia.**

Jeśli przebieg tej rozprawy wzmocni poczucie prawa, jeśli utrwalone zostaną słowa św. Struga, bo — **gdy prawo jest gwałcone, gwałcona jest cała dziedzina życia duchowego, której prawo jest gwarantem** — to proces ten spełni swoją rolę.

Mec. Benkiel, obrońca posła Dubois'a, wykazuje w wywodach pełnych ironji, że nie było żadnej broni ani armii rewolucyjnej. Akt oskarżenia niesłusznie dopatruje się w strażach porządkowej i w sporcie młodzieży robotniczej zawiązków armii rewolucyjnej.

Mówi następnie o **zmorze 4 brygady, o 18 mordach i 100 napadach**, które charakteryzują dzisiejszy system rządów. Tajne organizacje tworzyli prowokatorzy za wiedzą policji. Barykady to tylko żarty albo dowód wielkiej naiwności władz.

W dniu 23 grudnia, jako ostatni mówca przed świętami Bożego Narodzenia, przemawiał adw. **Rudnicki**.

Oskarżeni stali się oskarżycielami.

Mecenas **Rudnicki** na wstępie wykazał, że oskarżonych najprzód aresztowano a potem dopiero szukano dowodów oskarżenia. Czy poto prokuratorzy mieli pomoc całego aparatu państwowego, czy poto łamano sumienia świadków, zapytuje mówca, ażeby przed oczyma świata zademonstrować całą nędzę życia polskiego? Czy w otoczeniu „czynnika miarodajnego“ nie mógł się znaleźć przynajmniej jeden człowiek odważny, któryby powiedział, nie róbcie procesu? I oto wytworzyła się taka sytuacja, że oskarżeni zamiast bronić się, oskarżają. Karty się odwróciły, oskarżeni stali się oskarżycielami a oskarżają **Józefa Piłsudskiego**.

Stało się. **Dyktator przekreślił legendę rycerza wolności**.

Zajmując się konfliktem pomiędzy Rządem a Sejmem, mówca wskazuje na niekonsekwencje w oświadczeniach Piłsudskiego.

Na wybór prezydenta przez zgromadzenie narodo- we Piłsudski wywarł nacisk, grożąc posłom ulicą. Od tego czasu trwa permanentna rewolucja. Przyszła dyktatura. Od maja do końca kadencji sejm przeżywał jedno pasmo upodlenia. **Rozbijano organizacje polityczne i społeczne. Kasa państwowa stała dla tych celów otworem. Jest coś śmierniejszego w dotknięciu obozu rządowego**. Mówca przypomina okólnik ministra spraw wewnętrznych do wojewodów i starostów z zapytaniem, **jak ludność przyjmie rozwiązanie Sejmu bez rozpisania wyborów**.

Przechodząc do odezwy studentów w sprawie **Brześcia** (egzemplarz załączono do akt sądowych) mówca wskazuje, że ta metoda polityczna, to jest **szarganie w błocie godności ludzkiej**. Były komisarz bolszewicki, sędzia Demant, czytamy w odezwie, pokrywa te zbrodnie za cenę ukrycia jego dawnych sprawek. Słynny z niedbalstwa i z niezajomości prawa, czytamy dalej, prokurator Michałowski za cenę swej roli brzeskiej został ministrem Sprawiedliwości. Proszę Sądu, nie chodzi tu o p. Demanta, raczej może o drugiego. Odezwa stwierdza, że Brześć to sponiewieranie godności ludzkiej. **Nigdy nie zapomnę owej „czarnej kawy“ w Belwederze dla Kostka Biernackiego**. Czy w rezultacie, zapytuje mówca, zrobiono coś, aby uzgodnić stan faktyczny ze stanem prawnym? Nie, tylko w dalszym stopniu terroryzuje się opozycję. Widać z tego, że łatwiej żyć w stanie bezprawia, aniżeli tworzyć nowe prawo.

W dniu 28 grudnia po świętach Bożego Narodzenia, przemawiali adwokaci **Ujazdowski i Czernicki**, obrońcy posła Sawickiego, następnie **Barcikowski i Landau**.

Proroctwa na r. 1932.

Różni prorocy silą się przepowiedzieć, co nam przyniesie rok nowy. Słynną z proroctw stała się pewna Francuzka, Madame Freye.

Gdyby jej proroctwa miały się spełnić, wtedy rok 1932 miałyby nam przynieść cały szereg niespodzianek. Rok 1932 byłby rokiem pogromów żywołowych, szczególnie mają nastąpić ogromne powodzie. Na polu politycznym nastąpią mniejszych rozmiarów przewroty, które jednakże ustąpią na plan drugi wobec licznych katastrof w naturze. Kryzys gospodarczy, który szczególnie w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej przybierze formy bardzo ostre, potrwa jeszcze cały rok i dopiero z końcem 1932 nastąpią pewne oznaki poprawy na polu gospodarczym świata. Dla Europy przepowiada, że pod względem politycznym nie będzie żadnych zmian. We Francji nastąpi zwrot na prawo. Briandowi zapowiada pani ta śmierć. Do Hiszpanji król nie wróci, choć bardzo sobie tego podobno życzy Alfons XIII.

Wiadomości polityczne i gospodarcze.

— **Pomiędzy rządem polskim a Sowietami toczą się rokowania o pakt nieagresji. Rokowania te, zdaje się, dobiegają do końca** i Niemcy są niemi mocno zaniepokojeni. Dla uspokojenia Niemców wystąpił Stalin z osobnym wywiadem, w którym stwierdza, że takie rokowania się toczą, ale zaprzecza, jakoby ewentualny pakt nieagresji zatwierdzał traktat wersalski i gwarantował Polsce granice na zachodzie.

— **Gandhi wraca do Indji**. W drodze zwiedził Genewę i Rzym. W tych dniach wrócił do Indji witany entuzjastycznie. Równocześnie w północnych Indjach rozpoczęły się niepokoje. Gandhi zachował wielką wstrzeźliwość wobec dziennikarzy, zapowiedział jednak, że nie wyklucza potrzeby wielkich ofiar narodu, jeżeli walka o niepodległość tego będzie wymagała.

— **Prezydentem Chin w miejsce Czan Kaj Szeka został wybrany Lin Sen**, dotychczasowy przewodniczący władzy ustawodawczej.

— **Ostatnie obrady Banku Wypłat Międzynarodowych przyniosły Niemcom sukces**. Uchwalono bowiem, że położenie Niemiec jest bardzo ciężkie i że zażegnane być może tylko przez wspólną akcję wszystkich zainteresowanych i że jedynym wyjściem byłoby dostosowanie długów międzynarodowych (reparacji) do obecnych warunków gospodarczych. Znaczący to, że należy obniżyć długi te, o czym nie chce słyszeć największy wierzyciel Europy — Ameryka. Jest to dziś zagadnienie najważniejsze w stosunkach międzynarodowych. Narazie rozwiązania sytuacji przewidzieć nie można, a tymczasem kryzys się sroży i nadchodzi godzina dwunasta.

— **Czechosłowacki minister spraw wewn. wystąpił z projektem porozumienia gospodarczego i politycznego pomiędzy Czechosłowacją, Węgrami i Austrią**. Jest to niewątpliwie akcja Francji. Dzienniki węgierskie i austriackie zachowują się narazie z rezerwą wobec tej inicjatywy Benesza.

— **Urzędnika czeskiego konsulatu dra Vanka oskarżają Sowiety o przygotowanie zamachu na ambasadora japońskiego w Moskwie**. Sprawa ta jest niejasna i tchnie jakimś skądalem. Dr. Vanek zaprzecza, jakoby zarzuty władz sowieckich pod jego adresem polegały na prawdzie.

— **W niektórych dziennikach pojawiły się wiadomości o mającej rzekomo nastąpić zmianie rządu**. Rząd ten miałby być ugodowy, a na czele miałby stanąć ewentualnie prof. Bartel. Wiadomości te posiadają małe prawdopodobieństwo. W obecnej chwili bartlowanie nie ma żadnych racji.

— **Z Warszawy donoszą o wypowiedzeniu 1300 koncesyj szynkarskich**.

— **Bezrobocie rośnie i dosięgło już cyfry 280.000**. Wielu sezonowych robotników nie może uzyskać wsparcia, ponieważ nie przepracowało odpowiedniej ilości tygodni.

— **Z Warszawy nadchodzą wiadomości, jakoby rząd przed Sejmem miał wystąpić z żądaniem pełnomocnictw gospodarczych**.

— **Bank Polski wypuścił w obieg nowe 20 złotych**. Mają one być podobne do biletów Banku Francuskiego.

— **Donoszą z Warszawy o licznych konferencjach na Zamku w Warszawie, w których bierze udział marszałek Piłsudski**. Podobno tam była mowa o wyciągnięciu konsekwencji z procesu brzeskiego. Jakże by one miały być, to trudno orzec.

— **W najbliższym czasie ma nastąpić nowe podroże zapalek**.

Co życie niesie.

Carski projekt zmiany konstytucji.

Korzystając z świątecznego spoczynku włączyłem się trochę w literaturę tak zwaną polityczną i zainteresowałem mnie bardzo pomysły p. Cara, dotyczący wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej. Otóż projekt ten przewiduje wybór Prezydenta w powszechnym głosowaniu z pośród dwu kandydatów (dlaczego nie tern), z których jednego oznacza ustępujący prezydent, a drugiego zgromadzenie narodowe. Jest to zatem forma bardzo demokratyczna, choć mówi się i o powszechnym głosowaniu i o zgromadzeniu narodowym, a więc nawrót od dyktatury!

Ponieważ jednak p. Car jest znanym jako pomysłowy interpretator, prześcignął ponoć Szczegłowitowa, poczęłam medytować, jakiego kombinacje dałyby się zrobić, przy tego rodzaju ustawie. Otóż przypuśćmy, że ustępujący prezydent, jako kandydata na fotel prezydencki oznaczy, przypuśćmy tak sobie, naprzykład p. Cara, a BB. (Bezmyślny Bataljon) mając większość w sejmie oznaczy również p. Cara. Nie będzie w tem żadnej obrazy konstytucji, bo widocznie i zakazu takiego, któryby nie dopuszczał jednomyślności między najwyższymi czynnikami w Państwie nie będzie. Powstań w ten sposób idealne pole do zastosowania tak zwanej uproszczonej interpretacji, którą łatwo już odgadnąć: jest jeden kandydat, jest jednomyślność, więc pocóż wybory. Toć to byłoby marnotrawieniem majątku narodowego.

No i zgodnie i cicho bez konfliktów z zasadami demokratycznymi, wyłącznie i jedynie z pomysłowości p. Cara może Naród zostać uszczęśliwiony **Car'ską dynastją**.

...a może nie, bo w takim razie byłoby...

Niema to jak uproszczona interpretacja!

kloda.

Starosta oświęcimski agituje przeciw rozporządzeniom rządowym!

Na podstawie uchwały rady ministrów **powiat oświęcimski został zniesiony**. Niedawno powiat ten otrzymał ustrój samorządowy, mimo że gminy z okręgów sądowych Zator i Oświęcim nie chciały się na to zgodzić, oraz mimo, że **Sejm na wniosek b. posła Putka uchwalił wezwanie do rządu, aby skasował starostwo w Oświęcimiu**. Rząd nie posłuchał tego wezwania, a nawet poszedł jeszcze dalej, i utworzył w Oświęcimiu radę powiatową. Starosta dorwawszy się rządowi w tejże radzie, zabrał się z rozmachem do organizowania powiatu. **Powynajmował urzędników, zakupił i odrestaurował zamek na pomieszczenie biur starostwa i wydziału powiatowego i narobił długów**. Pomagał mu w tem burmistrz oświęcimski Mayzel. Obaj ci dygnitarze wychodzili z założenia, że im więcej powiat narobi długów, tem lepiej zabezpieczy swój żywot, bo żaden sąsiadujący powiat nie zechce jednostki administracyjnej, zaparszywionej długami, przyjmować ku sobie i z nią się łączyć. Rząd jednak na to nie dbał, ale **powiat oświęcimski zniósł nie tylko wraz ze starostwem, ale i z radą powiatową**. Okręg zatorski ma powrócić do Wadowic, okręg zaś oświęcimski do Białej i Chrzanowa. Oczywiście, długi, które pozaciągał starosta oświęcimski imieniem powiatu oświęcimskiego, będzie musiał zapłacić powiat wadowicki, biański i chrzanowski. Zapewne przybędą też nowe pensje dla zredukowanych urzędników samorządowych z Oświęcimia. Gdyby był rząd posłuchał dorady gmin powiatu oświęcimskiego i uchwały sejmowej i starostwo w Oświęcimiu zniósł, zanim utworzono tam radę powiatową, nie doszłoby do takich następstw. **Z winy rządu ludność ponosiła i jeszcze ponosić będzie ciężary całkiem niepotrzebnie**.

Ale stało się! **Cóż jednak robi starosta oświęcimski?** Oto wyjeżdża na agitacyjne wiece urządzone przez posłów bebeckich, na których to wiecach w obecności tegoż starosty i przy jego współudziale zgłaszane są rezolucje, wymierzone przeciw uchwałom rady ministrów, znoszącej powiat oświęcimski. **W ten sposób starosta w obronie swojej posady w Oświęcimiu, agituje przeciw rozporządzeniom rządowym**. Jak wyglądają te występy, dowodem tego następujący list z **Brzeszczy**:

Brzeszcze, pow. Oświęcim.

W dniu 13 grudnia odbył się u nas wiec „Be-Be“, na który przyjechało dwóch posłów bebeckich z Krakowa, **starosta z Oświęcimia** i burmistrz oświęcimski Mayzel. Pierwszy mówca narzekał, że opozycja mówi i pisze, że terażniejszy sejm tylko wstaje i siada i bezmyślnie na komendę uchwała, co rząd każe. Tłómaczył on, że wszystkie ustawy przechodzą przez komisje, a ponieważ tam wszystko jest dokładnie omówione, to w Sejmie tylko uchwalają lub odrzucają. O tem, że i na tych komisjach też takie komedje urządzają, jak w pełnym sejmie, nie mówił, ale i tak wszyscy o tem wiedzą. Drugi zaś wspominał, że kryzysowi nie jest wienien rząd, tylko kilkudziesięciu bankierów z całego świata i że Polska nie może iść według starych programów republiki francuskiej lub amerykańskiej, ale też nie powiedział, według jakiego programu ma iść. Trzecim mówcą był burmistrz z Oświęcimia, który bardzo ubolewał, że rząd zniósł starostwo w Oświęcimiu. Ponieważ rada powiatowa krótko istniała a długi jest kilkaset tysięcy złotych, **przeło doradzał prosić rząd, aby likwidację starostwa przedłużył na rok**, by można było coś długu upłacić i żądał aby taką rezolucję uchwalili. Później ks. proboszcz z Brzeszczy poprosił o głos, ale starosta mu odmówił i nikomu nie dając głosu, tylko p. Laber odczytał rezolucję, a w tej chwili **starosta i wójt z Brzeszczy zaczynają klaskać**. Odzywają się głosy z protestem: **nie! nie!** Starosta siada i głowę opuszcza, a p. Laber oświadcza, że rezolucja jest przyjęta, **choć ani jednego głosu nie było stychać, coby się za jej przyjęciem oświadczył**. A coby było, gdyby się rząd przychylił do tej nieuchwalonej rezolucji? Oczywiście zostałyby dalej wydatki na pensje, na diety, na komisje, ale na inwestycje nie, a po roku spustoszen gospodarstwa, oddaliby ruinę powiatowi biańskiemu, wadowickiemu i chrzanowskiemu. **Mimo obecności starosty, wójta i przeszło 20 policjantów. obywatele mieli odwagę powiedzieć tym panom: Nie!**

Wojciech Senkowski.

ADAM MICKIEWICZ.

Dziady.

CZĘŚCI III.

Scena VI.

Sen naprawiacza.

(Pokój sypialny. — Sanator obraca się na łożu i wzdycha. — Dwóch djabłów nad głową.)

Djabł I. Spł się a nie chce spać,
Muszę tak długo stać,
Łajdaku, cicho leż!
Czy go tam kole jeź?
Djabł II. Syp mu na oczy mak.
Djabł I. Zasnął, wpadnę jak zwierzę.
Djabł II. Jako na wróbla ptak.
Obydwaj. Duszę do piekła wlec,
Wężami smagać, piec.

Belzebub. Wara!
Dwaj diabły. Coś ty za kmostr?
Belzebub. Belzebub.

Dwaj diabły. — No, i cóż?
Belzebub. Zwierzyny mi nie płosz.
Djabł I. Ale gdy zaśnie Iotr,
Do mnie należy sen?
Belzebub. Jak urzy noc i żar,
Srogość i mnogość kar,
Złęknie się naszych scen,
Przypomni jutro sen,
Może poprawić się,
Jeszcze daleko zgon.

Djabł II, wyciągając szpony.
Pozwól zabawić się —
Co ty o niego drżysz,
Gdy poprawi się on,
Ja każe święcić się,
I wezmę w ręce krzyż.
Belzebub. Jak zbyt nastraszy raz,
Gotów przypomnieć sen,
Gotów oszukać nas,
Wypuścisz ptaka z rąk.

Djabł I, pokazując sennego.
Ależ braciszek ten,
Ten mój najmilszy syn,
Będzie on spał bez mak?
Nie chcesz, — ja męcę sam.
Belzebub. Łotrze, a znasz mój czyn?
Od cara zwierchność mam!
Djabł I. Pardon — cóż każesz Waś?
Belzebub. Możesz na duszę wpaść,
Możesz ją w pychę wzdąć,
A potem w hańbę pchnąć,
Możesz w pogardzie wlec,
I szyderstwami siec,
Ale o piekle cyt!
My lećmy — fit, fit, fit. (Odlatuje.)
Djabł I. Więc ja za duszę cap:
A ha, łajdaku, drżysz!
Djabł II. Tylko ją bierz do łap,
Lekko, jak kotek mysz.

Kolędy.

Idzie Józef stary...

„Będzie nam wesoło i dobrze nam będzie,
Kiedy Józef stary „kropnie“ nam orędzie,
Hej, szykujcie czary, idzie Józef stary.“
Hej! Hej kolęda!
Gdy tak gaworzyli drzwi się otworzyły,
Przyszł Józef stary, krzyknął z całej siły:
„Czołem! wszyscy w kupie! Czołem! mam was w sercu!“
Hej kolęda, kolęda!

„Naprzód“.

Kolęda opozycjonisty.

W całym narodzie głos się rozchodzi,
Ze dla sanacji koniec nadchodzi, —
A więc, bebki, nie zwlekajcie,
Rzeczy swoje zabierajcie,
Jazda, póki czas.

Kolęda zredukowanego urzędnika.

Lulajże dziecińco, synku kochany,
Twój tatuś z posady został wylany.
Lulajże, choć głodnyś, lulajże, lulaj,
A ty go żonusiu do snu utulaj.
Dam ja ci, syneczku, piękne jabłuszko,
Jak sprzedam poduszkę, koldrę lub łóżko.
Lulajże, choć głodnyś, kochany synku,
Bo nędzę dostałem dziś w upominku.
Zagram ci wesoło coś na gitarze.
Choć wszystkim „sanacja“ dziś zdychać każe.
Lulajże najdroższy, malutki synku,
Lulajże mój biedny, biały murzynku!

„Naprzód“.

Kolęda „Pod gazem“.

Przybieżeli do Oazy we czterech,
Nalewają do kieliszków Maderę —
Era pułkowników, praca bez wyników
Od maja! od maja!!...
Każdy z nich ma bardzo dobrą posadę,
Więc jest wesół i wciąż śpiewa „Brygadę“: —
Era pułkowników, praca bez wyników
Od maja! od maja!!...
Dzisiaj Bolcia oni awans obleją,
Nowych zasług spirytusem doleją: —
Era pułkowników, praca bez wyników
Od maja! od maja!!...
(„Żółta Mucha“.)

Cukier krzepi!!!

Po wszech gazetach i stacyj ścianach
Reklama słodka nasze oczy czepi,
W przeróżny sposób głupio malowana,
Ze cukier krzepi!!

Wie o tem każda nasza gospodyni,
Lecz dla niej słodki cukier w cenie gorzkiej...
Bajecznie tani dla angielskich świni,
Ale nie dla nas biednych ludzi z Polski.

Ze cukier krzepi, reklamy nam nie trza,
Niech nam go dadzą taniej o połowę,
Skonsumujemy sto kilo na głowę,
Ze go zabraknie w Anglii dla wieprza.

J. z B.

Głupio, głucho...

Głupio, głucho w Polsce wszędzie.
Tajemniczo, zagadkowo,
Co to będzie, co to będzie?...

Zeby chociaż jedno słowo,
Wyrzekł dziadek złotousty,
Mały wywiad lub orędzie
Hocek-kłoczek jaki tłusty.

Coś w rodzaju „na dnie oka“,
By w tem była treść głęboka.
Do swych posłów w sejmie kupy
Rzekł coś choćby na dnie — brzucha...

J. z B.

Jestem cały w Budżecie...

„Jestem cały w budżecie,
Tak mówił w przeszłym lecie,
„Człowiek opatrnościowy“
Kiedy badał i układał
Budżet na rok nowy.
Dzisiaj wszyscy o tem wiecie.
Gdy ten budżet już wszedł w życie,
Twórca jego tego lata
Wsadził w niego swego brata.
Bo zła budżetu struktura:
Tu w nim dziura i tam dziura,
Więc swym bratem — trzema wice
Ministrami dziury lata
I obcinaniem poborów
Urzędowych głodomorów.“

J. z B.

Myśleli pankowie...

(Pieśń góralska z Chocholowa.)
Myśleli pankowie, co tu przyjechali,
Ze se będą w naszych lasach gazdowali.
Czekajcie pankowie, to są nasze lasy,
Co nasi dziadkowie kupili przed czasy. —
Zapłacili srebrem, nawet dukatami,
To my w swoich dobrach będziemy rządzić sami.
Sam Batory kazał nam paść owce i kozy,
Moskali my za to wiązali w powrozy.
Ten, co nasze bierze, dostanie po skórze.
Choć my za to potem będziemy siedzieć w dziurze.
Leśniczy kawaler szuka se dziewczyny.
Ale każe leśnym odbierać maliny.
Maliny, poziomki, razem z koszałkami
Jeszcze płacić każe i kopie nogami.
Za to oknem goły uciekał do lasu.
Nawet swojej czapki nie miał zabrać czasu.
I pod krzakiem siedział, jako ten lis w dziurze.
Kiejby był nie uciekł, dostałby po skórze.

Jędrzej Bojor
z Chocholowa.

Pański Związek Górali w Istebnej.

W tej naszej ciężkiej doli
Zwołali nas goroli,
Kazali nam wołać cześć,
Sanacji ukłony nieść.
Ale my nie głupie chłopcy,
Co to panom liżą stopy,
Hej, mościńku, dość tej nędzy,
Sanacja zdycha wszędy.

Wolność chłopom niesie Brześć,
Nie dadzą się więcej zwieźć.
Nuże, księżo, do kościoła,
Bo inaczej lud zawoła:
Dość mopanku, proszę tego,
Tędy droga z Istebnego.

Gańczor.

Zawiadamiamy bliskich i znajomych, że nasze umiłowane dzieciątko „Gwiazdka Śląska“ zasnęła snem wiecznym, nie przeżywszy nawet dwunastu miesięcy. Nie pomogły zabiegi lekarskie, w Wigilię Bożego Narodzenia pożegnała się z tym światem i przeniosła się na łono świętej Sanacji.

W smutku pograżona sanacyjno-masońska
Brać na Śląsku.

Bilet wizytowy.

KAROL BRANNY,
absolwowany dyrektor „Ziemi“ i radca dworu
w Kończycach.

Asenterunek.

Znów nowa radość życia lub może frasunek,
Bo ma do sanacji być asenterunek.
Aby wzmocnić jej kadry i podnieść jej sprawę,
Tak na zjeździe legjonów mówił premier Sławek.
Ja bym radził na pobór by wziąć bezrobotnych,
Dać im mundur, broń, koszary a każdy ochotny
Pójdzie by bić, walić, prac — kogo? Sanację!
Oszczędźcie, czytelnicy, czy ja mam rację.

J. z B.

Stara Rozyna.

Na tóż szczęśliwego Nowego Roku! Na tóż też lu-deczkowie wam piekurnie życze, żebyście się też dobrze mieli, lepi, jak w tym roku, bo to już przychodzi zwątpić. Przeca strasznie ciężko i jo ani nie pamiętom, zeby kiedy nom tak dopiekało, jak terazykej. Nale to mocie taki z tom sanacyjom. Przyszła, narobiła bre-weryje, a terazykej, ty chłopie płoć a żodyn sie Cie nie zapyto, czy mosz. A ty piniondze w kasach jakes co pojczol, to wszystko by terazykej naroz chcieli mieć, a przeca sie człowiek nie roztargo, to je przeca hruza.
Na Górnym Słonsku to wam już je tak strasznie źle, że wszystko tak jyny piszczy. Wszystko stoi a bez-robotnych to wam każdy dzień coraz więcej przybywo.
A tóż na całym świecie kole tego nowego roku wi-dać pełno gulaszu. W Indyjach wam Gandhi zaś za-czał Angliczanom dogrzewać i tóż zaś sie tam zaczyno warzyć jak w kotle, u Germona dali wre, a płacić Fran-cuzom nie chce, Talijan cienko śpiewo a sanacyj to już zaczyno grać na bromblach, bo jiasze jinstrumenty już zastawiła. A tyn sąd warszawski, to wom tej sanacyj strasznie dojechał i to wom sie tam sumeryja robi, gdy-byście wiedzieli, co tam ci alwokaci naprawili. A oni to lumia i to wom ludzie tak jyny goniom za gazetom, bo każdy dzień cos nowego a mądrego przynoszo. I to wom prawia, że wyrok to nie biedzie taki ciekawy, jak to, co teraz tam powiedzieli roztomajci świadkowie i ci alwokaci. I to wom wyndzie tako książka a bedzie jom można kupić też w naszej redakcji a bedzie łacno jak djobli i bedzie tam wszystko, co było w sędzie, baji to, co prawil pon Witos i pon Putek i wszyscy, a bedom też tamyk obrozki. To se też lu-deczkowie jom potem kupcie, cobyście też wiedzieli, jaki był ten Brześć, bo to trzeba bedzie dzieciom na pamiatke zostawić. Ja a tóż wiecie, zasikej chce sanacyj nowy monopol zrobic, bo tych grejcarów jyny chybio, a nima skąd wziąć, tóż że snoci cytrony i pomarańcze mają być na monopol sprzedowane jak nie przymierzając gorzola.
A tóto wom byłach u goroli. Borocy cienko śpie-wają i prawia, że to co straszne taki tryźnienie no-rodu. I tóż wom sie noród zaczon burzyć i tóż wom sanacyj zwołała ten związek goroli i wielka konferen-cyj z panem dyr. Drapelom. I tóż tamyk tego namówili, że snoci sie mo cosi naprawić z tą Komora, nale jo ta-

Czy choroby płucne są uleczone?

Przy astmie, katarze szczytów płuc, chronicznym kaszlu, flegmie, długotrwałym zachrypnięciu, winien czytać każdy broszurkę pod powyższym tytułem. Autor p. Dr. GUTTMAN, b. naczelny lekarz Finsenowskiego zakładu kuracyjnego, wskazując w sposób zupełnie dostępny drogi naturalne po usunięciu tych ciężkich cierpień. Każdy cierpiący otrzyma taką na żądanie za darmo i bez opłaty portu. Należy napisać pocztówkę (ofrankowaną 35 gr.) z podaniem dokładnego adresu: **PUHLMANN & Co, BERLIN 803, Müggelstrasse 25-25a.**

myk temu nie wierzę, że będzie lepi, powieła sanacyj rejestruje tym wszystkim. I gorole mondrzejszy też wiedzą, że sanacyj je kaput i że tamyż z niej wiela sie nie wyciśnie. To też gorolczkowie powiadam wam, strzeżcie sie sanacyji, bo wyndziecie na kucialejki. Ja a potem jech wam powandrowała kapke na Szczepona po Białej i kole Wadowic i byłach wam też w Choczni u redaktora Chłopskiego Sztandaru. Nale tóż fót go dzierzy tyn Brześć i noród czako, skoro wróci, a stoi za nim fest. I tóż wam powiadam ludeczkowie. On zasikej wróci i zaś pójdzie robota aż hej, jyny trzeba sie dzierżać a potem też kapke lepi tyn „Chłopski Sztandar“ popierać. Bo jo wam prawię, że choć je bieda, to gazete trza mieć, a taki ludowiec, co nimo gazety, to nima żodyn ludowiec. Tela ofiary trza dło chłopskiej gazety poświęcić, a Pon Jezus za to pobłogosławiom całej robocie naszej ludowcowej, chłopskiej i zasikej będzie dobrze, a sanacyj scipnie.

Tóż wam też ludeczkowie na tyn Nowy Rok jeszcze roz piekurnie winszujem. Wom Gazdoszkowie, coby was nie dosięgła zaraza sanacyjno i coby sie wam w polu urodziło i cobyście też jaki lepszy grejar za to dostali, a wam gazdzinki coby sie wam cielatka i prosiatka i gąsiatka a baji kureczki dobrze darzyły, cobyście sie mieli dobrze, a dziewczuskom to winszuję coby też naszły pieknego galana i coby było z czego zrobić piekne wiesielisko. A wszystkim razem winszujem, coby też tyn przyszły Sylwester zastał nas w szczęściu i zdrowiu i cobyśmy też mieli zaco kupić na rozweselenie choćby kapke kręcipysku, bo już tela tej mankulije, a człowiek tego chroboka nimo czym lotruć. Ja tóż ludeczkowie jeszcze roz wszyckigo dobrego. A nie zapomnijcie też o mnie, bo wiecie, że też za tymi chłopami rejdujym, nale nie bardzo mi sie darzy, bo wiecie dzisiokej to chłopci nic, a sanacyj sie biegi i tóż jyny łona wszyndzi ale dło norodu zrobiła wielki nic. I nie będzie lepij, po wiela chłopiska sie nie weznóm za ręce, nie powiedzom: hola, my też chcemy do miski. A do tego przidzie, ale musicie mieć swoja gazete, bo gdo mo gębe zamurowanom, tego żodyn nie usłysz. Tóż wiecie chłopci, lożolcie już tamyż tyn grosz na gazete, zasikej wam to sie wynagrodzi, a brońcie siły chłopskiej. Zaś przydom czasy, co Brześcia nie będzie, jyny sie dzierżać i jiść kupom! To wam powiadam staro Tekla Klebetnica. Niech żyje Nowy Rok!

Z Małopolski.

Z Wadowickiego.

Miasto Wadowice oczekuje komisarza rządowego. Ma nim być zredukowany urzędnik hrabiów Tarnowskich ze Suchej, Kosek, oczywiście agitator bebecki, obecnie bezrobotny. Były asesor p. Józef Kułaga, który niedawno wstąpił do „Be-be“, otrzymał już podobno polecenie przygotowania na przyjazd p. komisarza bramy triumfalnej na ulicy Cmentarnej. Sekretariat B. B. W. R. ogłosił, że od Nowego Roku gnojówkę magistracką sprzedawać sie będzie tylko zwolennikom B. B. W. R.

Pożar. W dniu 15 grudnia br. zniszczył pożar w dolnej Choczni 9 stodoł i 3 budynki mieszkalne. Pożar wzniesił iskry z pociągu, które szalejący wicher przetrzucił na stodołę Gawędy, z tej zaś stodoły na inne budynki. Szkoda wynosi około 60.000 złotych. P. Z. U. W. dotąd komisji szacunkowej nie posłał. Dziwne postępowanie.

Zmianę nazwy gminy Choczni zaprojektował przeprowadzić w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych zastępca komisarza gminnego Choczni niejaki Necek, sługa kancelaryjny z urzędu monopolu tytoniowego w Wadowicach. Zdaniem jego należy skasować nazwę Choczni dlatego, że zapisała się ona w pamięci Składkowskiego niemile. P. Necek proponuje, aby gmina Chocznia od Nowego Roku nazywała się „Bebewuerja“. Podobno już odpowiedni memoriał złożył p. Necek krakowskiemu wojewodzie. Wszyscy z niecierpliwością oczekują, kiedy z Choczni utworzona będzie neckowa republika „Bebewuerja“, względnie kiedy Necka odwozą na koszt tej „Bebewuerji“ do domu wariatów w Kobierzynie.

W Jaroszwicach zebrali ludowcy składkę na cele Stronnictwa Ludowego w kwocie 50 zł 35 gr. Składką tą bardzo interesowała się policja. Lepiejby jednak było, by policja zajmowała się poważniejszymi sprawami, a nie uczyła nikogo przepisów, w których sama źle się orientuje.

Województwo Śląskie.

Ostatni kongres Zespołów Pracy w Katowicach. W Katowicach obradował kongres delegatów Związków Górników, Metalowców i Pracowników Umysłowych. Uchwalono szereg ostrych rezolucyj, domagających się zmniejszenia kosztów administracyjnych kopalń, pomocy rządowej dla przemysłu, 6 godzinnego dnia pracy. Na zakończenie przewodniczący zaznaczył, że jest to

ostatni kongres i że Związki nie mają zamiaru zwoływać dalszych zebrań a w razie potrzeby przystąpią do czynu.

W RADZIONKOWIE zamknięto hutę „Lazarz“. Przejściowo ma być również zamknięta huta „Ferrum“. Związek pracodawców przemysłu górnośląskiego wypowiedział umowę taryfową wszystkim organizacjom związków zawodowych.

LAGIEWNIKI. Onegdaj zebrała się na posiedzenie Rada gminna. Na posiedzeniu tem odczytano decyzję starosty w sprawie wprowadzenia komisarycznego wójta. Rada gminna na komisarza się nie zgodziła i przesłała nad reskryptem p. starosty do porządku dziennego.

W KATOWICACH zdarzył się onegdaj nieszczęśliwy wypadek. Blacharz zajęty przy budowie drapacza chmur spadł z dachu i poniósł śmierć na miejscu.

— W niedzielę, krótko przed godz. 4-tą po południu dało się odczuć w Katowicach silne wstrząśnienie ziemi. Wstrząsy spowodowane były prawdopodobnie zapadaniem się nieczynnych chodników w podziemiach kopalń.

Z Pszczyńskiego.

MIKOŁÓW. Do pokoju sędziego śledczego w sądzie Grodzkim włamali się złodzieje i skradli 13 browningów i akt urzędowy. — Prawdopodobnie ci sami złodzieje wkradli się do mieszkania Jędraszka kolejarza i skradli centnar żywych ryb, geś i koguta.

TYCHY. Odbyło się w Tychach nadzwyczajne zebranie delegatów Związku Gmin Woj. Śl. Referat na temat: „Położenie śląskich wsi rolniczych“ wygłosił p. wójt Wieczorek. Referent omawiał oplakany stan dróg wiejskich oraz sprawę szkolnictwa powszechnego na wsi, domagając się pomocy rządu.

GOZĄŁKOWICE. W jedną z ubiegłych niedziel odbyło się tu poświęcenie zegara na wieży kościelnej.

Z Bielskiego.

Zebranie wójtów pow. bielskiego. Dnia 12 grudnia b. r. odbyło się w hotelu „Prezydent“ w Bielsku zebranie wójtów pow. bielskiego ze współdziałaniem delegata Starostwa oraz burmistrza miasta Bielska, na którym poruszono szereg spraw aktualnych, dotyczących gospodarki związków komunalnych. Po omówieniu spraw bezrobocia i spraw administracyjnych zakończono obrady.

Z Cieszyńskiego.

CIESZYN. Walne zebranie Spółdzielni sadowniczej w Cieszynie odbędzie się we wtorek dnia 5 stycznia 1932 o godz. 11 przed południem w biurze Związku spółek rolniczych w Cieszynie z następującym porządkiem dziennym: 1. Odczytanie ostatniego protokołu. 2. Odczytanie sprawozdania rewizyjnego Związku spółek rolniczych. 3. Zatwierdzenie rachunków za r. 1931. 4. Udzielnie absolutorjum Zarządowi i Radzie nadz. 5. Wybory do Rady nadzorczej. 6. Sprawa otwarcia sklepu. 7. Wnioski i życzenia. — Zarząd.

PUŃCÓW. Dnia 17 grudnia przytrzymało w Puńcowie 19-letnią służącą Marię Początko pod zarzutem dokonania morderstwa na swem nieślubnym 2-tygodniowym dziecku płci żeńskiej.

ISTEBNA. Gmina nasza liczy 2.779 osób, w tem mężczyzn 1298, kobiet 1481. — Z tego katolików 2623, ewangelików 131, żydów 11, bezwyznaniowych 14. Dzieci w wieku szkolnym 932. Według narodowości jest 2775 Polaków, z językiem hebr. 3 i niemieckim 1 (obywatel zagraniczny). Domów liczy gmina 488, mieszkań 502.

Odpowiedzi Redakcji.

Walenty Wołoszczak. Z braku miejsca odłożono do następnego numeru. J. Wyrobek. Odpowiedź wysyłamy załączoną do listu kartką. Zrobimy, co będzie możliwe, naturalnie bez jakiegokolwiek podziału.

F. J., Och. Umieścimy w przyszłym numerze. Prosimy o pamięć i odwiedzenie biura. Za życzenia serdeczne dzięki. Prosimy przyjąć i od nas życzenia wszelkiej pomysłowości w nowym roku.

Sz. w Dziedzicach. Sprawozdanie umieścimy dopiero w nast. numerze. Za życzenia serdeczne dzięki. Szczęśliwego Nowego Roku!

Str. w Ustr. Prosimy o cierpliwość. Będzie w następnym numerze. J. K. w K. Wobec nawału materiału

dopiero w następnym numerze. Prosimy o cierpliwość. J. Matuszyński, Drogomyśl. Sądźmy, że to lepiej dla Pana załatwimy. Prosimy o wstąpienie do redakcji w najbliższym czasie, a gdyby to nie było możliwe, to sprawę załatwimy listownie. J. Tr., Wisła. Umieścimy w następnym numerze. Prosimy o cierpliwość. Paszek, G. Zgoda, trzeba się umówić z administratorką. Z. w L. Sprawę omówimy dopiero w następnym numerze wobec braku miejsca. Cześć! — J. Pasternak i Jakób Lasek, Brody, St. Kozioł, Stupiec, W. Kalisz w Trzcianie, Antoni Babiec, Słupiec, St. Kamionka, Olkusz, Stanisław Harla, Wylów, Wincenty Cieplik, Sobótka, Wojciech Kłapacz, Gródek, Józef Załuski, Barwałd Średni, Jan Tylka, Działisz. Wysłaliśmy numery wraz z blankietami P. K. O. Napiórkowski, Polanowo. 2 zł 50 gr w znaczkach pocztowych otrzymaliśmy. Wojciech Senkowski, Brzeszcze. Bravo! Zamieszczamy do wiadomości ogółu i rządu. Bol. Rybczyk, Wesołów. Serdecznie dziękujemy. Marcin Bolek, Kopytówka. Czyszn dzierżawny ma być płacony każdego roku 1 listopada zdołu. Czyszn ten odpowiada w klasie I gruntu — cenie targowej 150 kg żyta, w II klasie — 135 kg, w III klasie — 120 kg, w klasie IV — 105 kg, w V — 90 kg, w VI — 75 kg, w VII — 60 kg żyta. Jeśli wydzierżawiający nie chce przyjąć czyszn, spróbować przestać mu go pocztą, jeśli zaś z poczty nie podejmie pieniędzy, zatrzymać pieniądze u siebie.

Zaraz do sprzedania

10 morgów pola i zabudowania przy kościele w Górkach Welkich, p. Skoczów. Wiadomość na miejscu. Anna Madej l. 26.

Chcesz tanio nabyć

instrumenta muzyczne i zegarki

zadają bogato ilustrowany cennik z najstarszej i najtańszej firmy w Polsce
IGNACY CYPRES, Kraków, Szewska 13/G. L. S.

NERWOL

Chemika dr. Franzosa jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) przeciw

REUMATYZMOWI

kluciu z powodu przeziębienia, postrzałowi, ischiasowi i t. p. Zdać w aptekach.

Wyrób i główna sprzedaż

APTEKA MIKOŁASCHA
L W Ó W, Kopernika 1.

Sprzedam budynek nowy

3 pokoje, chlew, stodoła, pół morga ogrodu, przy samej drodze w okolicy Skoczowa za cenę 5200 zł. Gotówka niepotrzebna. Informacyj udzieli Kancelaria Notarialna w Skoczowie.

WIELKA NAGRODA!

Celem rozpowszechnienia naszego przedsiębiorstwa między czytelnikami niniejszego pisma, firma nasza postanowiła rozdać tytułem wielkiej nagrody rozmaite towary. Każdy czytelnik może otrzymać

zupełnie bezpłatnie

podług naszych warunków premję w postaci kam garnu na ubranie, kostjmy damskie, bieliznę damską, męską, pościelową, koldry watowe, zegarki, instrumenty muzyczne, aparaty fotograficzne, filmy i inne przedmioty wartościowe, jeżeli nadeśle prawidłowe rozwiązanie niniejszego zadania.

B - z p - a - y - n - e - a - k - i - c - z -

Kreski należy zastąpić literami, aby otrzymać powszechnie znane przysłowie. Udział w konkursie dla otrzymania nagrody jest bezpłatny. Niema żadnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone. Rozwiązanie prosimy nam przysłać w liście lub na zwykłej pocztówce z podaniem dokładnego adresu, na co W. P. otrzyma szczęśliwy i niespodziankę. Posiadamy dużo listów dziękczynnych.

Polska Samopomoc Włókiennicza
ŁÓDŹ V, skrz. poczt. 7, Oddz. 17.

**DRUKARNIA
PAWŁA MITRĘGI
w CIESZYNIE, DRA MICHEJDY 18.**

**POLECA SIĘ DO WYKONANIA DRUKÓW KAŻDEGO
RODZAJU. — WŁASNA INTROLIGATORNIA.**